William Blake

POEME

În romînește de
CICERONE THEODORESCU

WILLIAM BLAKE

POEME

În româneşte de
CICERONE THEODORESCU

Coperta şi supra coperta: *Vero Radu*

E.S.P.L.A.

CUPRINS

WILLIAM BLAKE 4

CÂNTECELE INOCENȚEI 12

DÂMBUL VERDE CÂNTĂ 13
BĂIEȚELUL DE NEGRU 15
HORNARUL 19
CÂNTEC DE LEAGAN 21

CÂNTECELE EXPERIENȚEI 25

JOIA MARE 26
HORNARUL 28
TIGRUL 30
FRUMOSUL MEU TRANDAFIR 32
MICA HAIMANA 34
LONDRA 36
ESENȚA OMULUI 38
DURERE DE COPIL 40
POMUL OTRĂVIT 42

GÂNDURI DESPRE BINE ŞI RĂU 44

NEVINOVĂȚIE 45
LIBERTATE ŞI SCLAVIE 47
DOUĂ FELURI DE BOGĂȚIE 49
ZÂMBET ŞI ÎNCRUNTARE 51
CELE DOUĂ CÂNTECE 53
TAMISA ŞI OHIO 55
CUPIDON 57

CĂRȚILE PROFETICE 59

CARTEA DESPRE THEL 60
O VEDENIE DE NEUITAT (1) 64
O VEDENIE DE NEUITAT (2) 68

O VEDENIE DE NEUITAT (3) 76
UMANITATE UNIVERSALĂ 80
RĂZBUNARE 84
CREAȚIE 86
TIMP 88
SPAȚIU 90

WILLIAM BLAKE
1757—1827

Partea cea mai durabilă a operei lui William Blake ne relevă un foarte însemnat poet al afirmării vieții – în înțelesul celei mai autentice purități morale – un strălucit şi incoruptibil judecător al oamenilor şi al foamei lor de mărire lumească, ai zice chiar un precursor, cu spadă de arhanghel, al dreptății sociale.

Neconcesiv – pe de altă parte – în urmărirea viziunilor sale dincolo de percepția comună, contestând intratabil valoarea observației naturii, încercând să extragă adevărul numai din intuițiile sale şi nededucându-l din realitate, Blake furnizează cititorului de azi o izbitoare surpriză; în primul rând surprinzătoare este la el tocmai desăvârşita măiestrie a ceea ce noi numim observația realistă; surprinzător este adevărul multora dintre simbolurile lui, vecine – deşi din cu totul alt unghi de vedere – cu propriile noastre criterii şi reprezentări; surprinzătoare în sfârşit la un mistic şi un abscons ca Blake sunt claritatea şi vigoarea tablourilor de degradare şi mizerie de acum două sute de ani, în care vibrează fierbinte nădejdea şi încrederea în viitorul umanității.

Spirit contradictoriu, în continuă efervescență, în permanentă insatisfacție a setei sale de absolut, Blake nu adera întru nimic la ideile despre bine şi rău ale societății sale, respectiv la falsitatea acelor idei: «educația – spunea el – nu are nimic bun în ea»; «… virtuți şi vicii, bine şi rău, toate astea nu sunt nimic. În ochii lui Dumnezeu toate sunt bune.»

Curajul lui era remarcabil iar această formulare, de pildă, impresionează în mod deosebit şi astăzi prin profundele ei rezonanțe şi implicații: «Spun adevărul nu ca să-i conving pe cei care nu-l cunosc, ci pentru a apăra pe cei care sunt

convinşi de el».

Celor deprinşi să-şi ascundă egoismul şi rapacitatea sub dantelele unor prea frumoase minciuni despre generozitate şi frăție umană, sau despre esența divină a omului, marele artist al gravurii şi al poeziei le răspundea:

Cruzimea are inimă-omenească
Şi gelozia față omenească
Forța divină, formă omenească
Şi tăinuirea, haină omenească…

E o minunată potrivire între arta cu care gravorul Îşi sapă viziunile lui fantastice şi substanța incisivă a poemelor sale săpate la fel, pe plăci de aramă, cu apă tare.

Împotriva instinctelor primare el arunca în luptă forțele imaginației; împotriva forței brutale el ridica, invincibile şi netulburate, forțele inocenței. Cerului însuşi, reprezentând în gândirea poetului principiul rău al legii tiranice, al obligației totale la supunere şi mortificare, el – ca un mitologic titan sau ca un etern copil – li opunea infernul drept principiul bun al energiilor umane răsculate şi creatoare.

Ca un diavol într-un nor…

William Blake a venit pe lume la 28 noiembrie 1757 la Londra unde a trăit toată viața cu excepția celor trei ani petrecuți la Felpham, pe coastă, în Sussex, între 1800 – 1803.

La Londra a şi murit, la 12 august 1827.

Era de statură mijlocie, de o vigoare şi elasticitate atletică» bine proporționat, cu o musculatură care a trezit nu numai admirația marelui pictor West dar şi furia câte unui insolent ce-i tulbura… Spațiul locativ.

În adevăr, un soldat instalându-se odată în grădina lui Blake, din care cu niciun chip nu voia să mai iasă, poetul se văzu obligat să-şi pună în funcție avantajele fizice, luându-l şi purtându-l literalmente pe sus până la locul lui de

încartiruire. Urmarea a fost un denunț al soldatului şi un întreg proces. Blake a fost adus în fața tribunalului şi numai cu mare greutate achitat de grava învinuire că ar fi proferat cu acel prilej, insulte la adresa regelui.

Lucrul era posibil de vreme ce, cu ani în urmă, el se declarase adept înflăcărat al erei noi deschise de revoluția franceză.

În 1791 cei mai apropiați prieteni ai săi erau revoluționarii şi liber-cugetatorii englezi şi era remarcat uşor În mijlocul acestora fiind singurul dintre ei care purta cu îndrăzneala boneta roşie frigiană, pe stradă, în văzul scandalizat al «lumii bune».

Este stabilit de asemenea că în anul următor când, dintre prietenii săi, Thomas Faine era pus sub urmărire de autoritățile engleze, Blake 1-a salvat îndemnându-l să fugă în Franța şi avertizându-l: «nu te întoarce acasă, sau eşti un om mort».

Printre aceşti prieteni se afla şi librarul Johnson iar centrul conspirativ unde se întâlneau cu toții era prăvălia acestuia. Mai târziu Johnson a şi fost întemnițat pentru ideile lui republicane. Este librarul care îi editează lui Blake prima carte din *Revoluția franceză, poem* în *şapte cărți*, tipărită clandestin într-o ediție simplă, fără ilustrațiile obişnuite la cărțile poetului gravor.

Sunt date care onorează desigur biografia lui William Blake şi nu se poate trece peste ele. Nimic n-ar fi însă mai puțin corespunzător adevărului decât să le considerăm ca puncte de plecare ale gândirii unui poet-cetățean.

Liric esențialmente de confesie, chiar şi în numeroasele cazuri când atitudinea lui era marcat protestatară, poetul a nutrit idealul de a deschide un drum cu totul singular fanteziei, fără nicio interferență cu realitatea. Că a izbutit uneori tocmai acolo unde intențiile sale îl conduceau mai puțin, acesta este marele şi singurul miracol veritabil din câte i-au populat închipuirea.

Scriitorii şi artiştii vremii noastre socotesc că realitatea

aprinde fantezia, o ajută, îi sporeşte capacitatea de explorare şi de autoexplorare.

Blake, dimpotrivă, nota pe o carte a lui Wordsworth:

«Din totdeauna şi acum încă, obiectele naturale slăbesc, ucid şi şterg în mine urmele imaginației…»

«Wordsworth trebuie să ştie că ceea ce scrie el mai de preț nu poate fi găsit în natură.»

Socotindu-se posesor al revelației, profet al misterului, purtător al unei solii din şi către «lumea de dincolo», el vrea să evadeze din magazia de vechituri a memoriei, din țarcul ei de fapte şi întâmplări trecătoare, încercând să răzbată mai presus de reprezentările oferite de natură şi să se realizeze în proiecțiuni fabuloase, în himera eternității: «Natura… se descompune. Imaginația este eternitate.»

El a explorat aşadar imaginația pură, crezând că aceasta oferă singurul drum în stare să restituie sufletului paradisurile Inocenței pierdute* Nici măcar poezia în sine nu pare a-l fi atras în principal, ci vecinătatea poeziei cu miracolul, capacitatea ei de intuire şi de penetrație în zonele care se refuză mijloacelor obişnuite ale cunoaşterii.

Dar atunci când explorează asemenea regiuni misterioase şi când îşi ia de acolo simbolurile pentru a le transmite pământenilor, el uită că foloseşte un limbaj necunoscut acestora şi tălmăcindu-le un simbol printr-un alt simbol, o «cheie» printr-o altă «cheie» – îşi întunecă mereu mai mult mesajul care rămâne fără ieşire ermetic, nebulos, intransmisibil, emițând semnale neînțelese.

Este evident că în asemenea cazuri Blake nici nu ține să comunice. El ține sa se confeseze. Şi din flecare cuvânt, chiar în asemenea cazuri, simțim că ni se mărturiseşte complet şi cinstit, simțim că şi în eroare şi în drumurile neguroase pe unde a rătăcit zadarnic, el crede cu aceeaşi pasiune, candoare şi abandon, cu care a crezut în adevărurile şi luminile ce le-a putut capta pentru noi.

Original fără niciun efort de a obține originalitatea şi înnoitor – față de alții şi față de sine – fără a căuta în chip

deliberat înnoirea, William Blake a rămas totdeauna departe de orice repetare a clişeelor clasice. (Cu singura excepție a *Schițelor poetice*, prima lui lucrare scrisă între 12 şi 20 ani.)

A disprețuit popularitatea standard. Şi dacă a trăit aşa cum spune că s-a născut: «ca un diavol într-un nor…», refugiat în norii închipuirilor, avem îndreptățirea să credem că aceasta a fost forma refuzului său de a deveni un poet popular al acelui timp de sălbatecă dominație negustorească, piraterie şi proză diurnă.

«Opera lui – spune Arthur Symons care alături de Ellis şi Yeats se numără printre cei mai buni biografi ai lui Blake – începe în grădina Edenului, sau în grădina copilăriei lumii şi are în ea ceva din naivitatea fiarelor… Versurile lui zburdă ciudat ca iezii tineri. Expresia pe care o dă el stării de inocență are ceva din grotescul pruncilor a căror joacă vrăjeşte pe omul matur. Umorul există fără a fi conştient de el însuşi, într-un fel de solemnitate sfioasă, cu ochii mari deschişi…»

«Satira lui Blake este numai întâmplător bună, cu toate că întâmplător poate fi bună la superlativ.» La el «tigrii mâniei sunt mai înțelepți decât caii înțelepciunii.»

«Blake – subliniază Symons – trece prin viață cu o perfectă stăpânire a condițiilor existenței aşa cum ele i s-au pus: *Perfect fericit, nedorind* nimic, după cum spune el când ajunge bătrân şi sărac; şi în stare, în fiecare etapă a vieții, să exprime artistic etapa corespunzătoare a propriei dezvoltări. El este singurul poet. Care a scris şi cântecele copilăriei şi ale tinereții şi ale anilor maturi şi ale bătrâneții; şi a murit cântând.»

Cântând, adică-după convingerea lui şi după propriile-i cuvinte – reuşind «să între în curcubeul lui Noe, să se împrietenească şi să fie tovarăş cu una din acele imagini ale minunii care întotdeauna l-au ispitit şi l-au chemat să părăsească lucrurile muritoare».

Plin de ciudățenii profunde, niciodată de falsitate sau poză, Blake şi-a derutat contemporanii prin originalitatea

afirmațiilor şi comportărilor sale; s-au putut minuna mulți de năstruşnicia lui, nimeni însă nu i-a contestat sinceritatea, nevinovăția, onestitatea.

Când era copil – ne relatează prietenul «său Tatham – «mama lui l-a bătut pentru că fugea strigând că l-a văzut pe profetul Ezechiel sub un copac, pe câmp».

În plină maturitate (în anul 1800, deci la vârsta de 43 ani) el declară: «Acum 13 ani am pierdut un frate şi cu spiritul lui stau de vorbă în fiecare zi şi în fiecare ceas; îl văd în amintire, în regiunile imaginației mele. Ti aud sfatul – şi chiar în clipa aceasta scriu sub dictarea lui.» E vorba de fratele său Robert care îl sfătuia, «dictându-i» la fel, cum să-şi graveze desenele şi poemele.

De altfel, nu o singură dată a fost citată în Anglia împrejurarea când Blake, plimbându-se cu un prieten, şi-a scos pălăria salutând cu cordialitate pe cineva nevăzut, ca şi cum ar fi întâlnit o veche cunoştință.

— Dar pe cine saluți? l-a întrebat prietenul care nu vedea pe nimeni în preajmă.

— Pe apostolul Pavel... A răspuns Blake senin, fără nicio poză.

Nu ca un farseur sau ca un halucinat, ci cu o dezarmantă ingenuitate, el vorbea în mod obişnuit despre viziunile lui ca despre nişte lucruri fireşti şi zilnice, iar pe Socrate şi Isus Cristos mărturisea cu toată seriozitatea că «are sentimentul ca i-a cunoscut, că «a stat de vorbă cu Socrate» şi «la fel cu Isus Cristos».

— E un artist, un geniu, un mistic, un nebun? Probabil toate acestea laolaltă... sunt de părere contemporanii, care îl abandonează până la urmă în uitare şi în mizerie. Era cu 10 ani înainte de moarte, timp în care el continuă să scrie lucrări deosebit de valoroase, părăsit de toți numai pentru că pentru unii «moda» pentru alții «scandalul» sau «nostimada» cu amicul apostolului Pavel şi al regelui Solomon, se epuizase.

Un anume Henry Crabb Robinson, avocat, unul din cei interesați încă – din snobism – de curiozitățile «picante» ale

artistului, îl mai vizitează. Crabb, mai mult amuzându-se, l-a întrebat între altele ce părere are despre divinitatea lui Crist... Blake i-a răspuns cu neclintita lui seriozitate:

— Este singurul Dumnezeu.

Şi adăugă îndată:

— … Ca şi dumneata. Ca şi mine..»

pare-se nevoind să lase nicio îndoială ca pentru el singurul Dumnezeu era, şi în Cristos, omul.

Ca şi Walt Whitman şi alți iubitori ai versului liber, William Blake – după ce îşi însuşise modalități şi nuanțe tehnice rafinate – a cultivat nădejdea de a descătuşa poezia printr-o exprimare mai directă. El a trecut la cadențe şi fluvii ritmice uşor sinuoase, uşor monotone, cu schimburi şi reluări perifrastice împrumutate oratoriei, cu o stranie fluiditate în adevăr curajoasă în acea vreme de strictă cezură şi sever respect al formei.

O ilustrare a acestui mod de expresie a fost *Cartea despre Thel* (1789) şi celelalte cărți profetice în care apare o mitologie bizară, de pură invenție, cu nume absurde şi aspre (Enitharmon, Theotormon, Rintrah etc.) tot atâtea simboluri şi dibuiri înfundate prin lungi coridoare de întuneric la capătul cărora urma să scapere revelația adevărului absolut.

Sunt de reținut totuşi, în ceea ce priveşte tehnica versului liber, notele sale de mai târziu:

«Când mi-a fost dictat (sic) pentru prima oară acest fel de vers, am socotit că o cadență monotonă ca aceea folosită de Milton şi Shakespeare şi de toți scriitorii în versuri albe englezeşti, este o parte necesară şi indispensabilă a versului, derivată din servitudinea rimei.

Dar mi-am dat repede seama că în gura unui orator adevărat, o asemenea monotonie nu e numai o stângăcie ci şi o servitudine tot atât de mare ca şi rima.»

De aceea, în *Cântecele experienței* – pe care le gravează în 1794, aşadar după ce patru din cărțile profetice apăruseră – poetul se întoarce la simplitatea clasică a formei din *Cântecele*

inocenții ancorând de astă dată şi mai temeinic intr-o muncă poetică ce ne-a lăsat unele dintre cele mai nobile semne ale geniului său.

Poetul Algernon Charles Swinburne care printre cei dinții a contribuit la gloria lui Blake, îl numea «omul de ceață şi foc».

Nu e nicidecum o simplă imagine sau cumva o eroare, cum au crezut unii. E o definire limpede, care ne satisface şi la care ne oprim, de vreme ce cuprinde amândouă laturile principale ale personalității lui William Blake: şi tumultul încâlcit al extazelor sale prin neguri mistice, astăzi cu totul risipite pentru noi; şi flacăra aurie, salvată din complexele combustiuni ale omului de atunci, flacăra mesajului său poetic ce ni se transmite la fel de strălucitoare şi de vie, după două secole.

c.t.

SONGS
OF INNOCENCE

CÂNTECELE
INOCENŢEI

DÂMBUL VERDE CÂNTĂ

Ceruri sclipitoare,
Fericire, soare;
Cânta primăverii
Clopote, puzderii,
Ciocârlie, graur,
Păsări, crâng de aur,
Toate îşi răspund
Cald, voios, profund;
Noi, la joc, la trântă…
Dâmbul verde cântă!

Cu argint în plete,
Unchiul John ne vede
Şi, sub pom, pe grui
Cu-alți bătrâni de-ai lui,
Râd, la jocul nostru.
Jocului ştiu rostul:
«Da, şi noi, aşa
Ne-am jucat cândva,
Tinerețe sfântă!
Dâmburi verzi ce cântă!…»

Dar curând, pe-aici,
Obosesc cei mici.
Soarele dă-n scapăt,
Jocul are-un capăt.
Fiecare mamă
Pe copii şi-i cheamă –
Gata sunt să doarmă;
Gata joc şi larmă;
Şi cu-o umbră sfântă

Dâmbul se-nveşmântă.

THE ECHOING GREEN

The sun does arise,
And make happy the shiest
The merry bells ring.
To welcome the Spring;
The skylark and thrush,
The birds of the bush,
Sing louder around
To the bells' cheerful sound;
While our sports shall be seen
On the echoing green.

Old John, with white hair,
Does laugh away care,
Sitting under the oak,
Among the old folk.
They laugh at our play,
And soon they all say,
„Such, such were the joys
When we all – girls and boys –
In our youth-time were seen
On the echoing green."

Till the little ones, weary,
No more can be merry:
The sun does descend,
And our sports have an end.
Round the laps of their mothers
Many sisters and brothers,
Like birds in their nest,
Are ready for rest,
And sport no more seen
On the darkening green.

BĂIEȚELUL DE NEGRU

Eu sunt copilul sudului ilot!
Sunt negru – dar e alb sufletul meu.
Copilul de englez lumină-i tot!
Dar eu sunt negru, n-am lumină eu.

Sub un copac, la umbră, maica mea,
Ferindu-se de-a zilei grea dogoare,
Mă lua în poală şi mă săruta
Şi-mi povestea, cu mâna-ntinsă-n zare:

„Acolo locuieşte Dumnezeu,
Şi soarele e sus – şi-n orice rază
Pom, floare, fiară, om, primesc mereu
Curaj în zori, căldură la amiază.

„Dar scurtă-i pe pământ viața noastră
Şi razele iubirii greu le-nduri
Şi trupul ăsta negru, fața arsă,
Sunt ca un nor, ca umbra din păduri.

„Când sufletul căldura o s-o-ndure,
Va trece norul; şi-apoi bunul faur
«Veniți – va spune – veseli din pădure,
Ca mieii, lângă cortul meu de aur!» “

Aşa cum ea-mi vorbi de Dumnezeu
Copilului englez îi voi vorbi, —
De negrul nor când fi-voi liber eu
Şi liber el de norul alb va fi.

I-oi ține umbră sub căldura grea
A cerului; noi nu vom mai fi prunci
Și părul argintiu, i-oi mângâia…
Voi fi ca el. Mă va iubi atunci.

THE LITTLE BLACK BOY

My mother bore me in the southern wild,
And I am black, but O my soul is white!
White as an angel is the English child,
But I am black, as if bereaved of light.

My mother taught me underneath a tree,
And, sitting down before the heat of day,
She took me on her lap and kissed me,
And, pointing to the East, began to say:

"Look on the rising sun: there God does live,
And gives His light, and gives His heat away,
And flowers and trees and beasts and men receive
Comfort in morning, joy in the noonday.

"And we are put on earth a little space,
That we may learn to bear the beams of love;
And these black bodies and this sunburns face
Are but a cloud, and like a shady grove.

"For, when our souls have learned the heat to bear.
The cloud will vanish, we shall hear His voice,
Saying, 'Come out from the grove, my love and care,
And round my golden tent like lambs rejoice.'"

Thus did my mother say, and kissed me,
And thus I say to little English boy.
When I from black, and he from white cloud free,
And round the tent of God like lambs we joy,

I'll shade him from the heat till he can bear
To lean in joy upon our Father's knee;
And then I'll stand and stroke his silver hair,
And be like him, and he will then love me.

HORNARUL

Mama când muri, eram mic de tot.
Tata m-a vândut. Nu ştiam să scot
Decât «plâng! plâng! plâng!…» bâiguit inform;
Azi vă curăț hornul şi-n funingini dorm.

Micul Tom, la rându-i, plânse, nesupus,
Capul creț ca mielul când i-au tuns… I-am spus:
«Tom, ce-ți pasă? Părul când ți-o fi zăpadă,
Pete de funingini n-or să se mai vadă!»

El tăcu atuncea. Noaptea-aceea chiar
Tom avu vedenii, vis ciudat şi-amar,
Cum că – mii – homarii, Joe, Ned, Jack şi Dick
În cosciuge de funingini, tac chitic.

Dar veni un înger bun, înaripat;
Negrele cosciuge el le-a descuiat;
Ei, sărind afară, fug pe câmpu-n floare,
Râd, se scaldă-n râu, strălucesc în soare.

Albi sunt; goi sunt; scule, traistă, la pământ!
Ei pe nori se urcă; ei se joacă-n vânt.
«Tom, de-i fi cuminte, îngeru-i cu tine,
Dumnezeu ți-e tată, eşti bogat…» Ce bine!

Tom când se trezeşte, soarele dă mugur.
Ne-am luat perii, traiste şi ne-am dus la lucru.
Dimineața-i rece, dar i-e cald lui Tom…
Nu se teme. Şi munceşte. Şi e om.

THE CHIMNEY-SWEEPER

When my mother died I was very young,
And my father sold me while yet my tongue
Could scarcely cry “Weep! weep! weep! weep!”
So your chimneys I sweep, and in soot I sleep.

There’s little Tom Dacre, who cried when his head,
That curled like a lamb’s back, was shaved; so I said,
„Hush, Tom! never mind it, for, when your head’s bare,
You know that the soot cannot spoil your white hair”

And so he was Quiet, and that very night,
As Tom was asleeping, he had such a sight! —
That thousands of sweepers, Dick, Joe, Ned and Jack,
Were all of them locked up in coffins of black.

And by came an angel, who had a bright key,
And he opened the coffins, and set them all free;
Then down a green plain, leaping, laughing, they run
And wash in a river, and shine in the sun.

Then naked and white, all their bags left behind,
They rise upon clouds, and sport in the wind:
And the angel told Tom, if he’d be a good boy,
He’d have God for his father, and never want joy.

And so Tom awoke, and we rose in the dark,
And got with our bags and our brushes to work.
Though the morning was cold, Tom was happy and warm:
So, if all do their duty, they need not fear harm.

CÂNTEC DE LEAGAN

Dulce vis, tiptil tu umblă!
Fă copilului meu umbră.
Povestind de țări şi fluvii,
O, fără poveşti să nu vii!

Somnule, dintr-o sprinceană
Argintie, fă-i coroană.
Dulce somn, tu înger blând,
Fă-l să doarmă mai curând!

Zâmbet scump al nopții dulci,
Vin' comoara să mi-o culci.
Mamă care stai de strajă,
Fă să-i fie noaptea vrajă.

Tânguire ori suspin
Să nu-i strice somnul lin.
Vino, tu, surâs, să-i saturi
Toate-aceste mici oftaturi.

Dormi, zâmbind, copil iubit.
Toți, dormind, toți au zâmbit.
Dormi, adormi, tezaur mic.
Mama plânge, nu-i nimic.

Dulce prunc, pe obrazu-ți blând
Luminează chipul sfânt.
Pentru puiul ei, cândva
Plânse, ca şi mine ea.

Şi ea, plânse, pentru voi,
— Pentru toți copiii goi —
Ca s-ajungi să vezi cum vine
Fața cerului spre tine.

Zâmbetul ceresc al mumii
Pentru toți copiii lumii
Zâmbet de copil s-o face;
Vrajă şi îndemn de pace!

A CRADLE SONG

Sweet dreams, form a shade
O'er my lovely infant's head!
Sweet dreams of pleasant streams
By happy, silent, moony beams!

Sweet Sleep, with soft down
Weave thy brows an infant crown!
Sweet Sleep, angel mild,
Hover o'er my happy child!

Sweet smiles, in the night
Hover over my delight!
Sweet smiles, mother's smiles,
All the livelong night beguiles.

Sweet moans, dovelike sighs,
Chase not slumber from thine eyes!
Sweet moans, sweeter smiles,
All the dovelike moans beguiles.

Sleep, sleep, happy child!
All creation slept and smiled.
Sleep, sleep, happy sleep,
While o'er thee thy mother weep.

Sweet babe, in thy face
Holy image I can trace;
Sweet babe, once like thee
Thy Maker lay, and wept for me:

Wept for me, for thee, for all,
When He was an infant small.
Thou His image ever see,
Heavenly face that smiles on thee!

Smiles on thee, on me, on all,
Who became an infant small;
Infant smiles are his own smiles;
Heaven and earth to peace beguiles.

SONGS
OF EXPERIENCE

CÂNTECELE
EXPERIENȚEI

JOIA MARE

Treabă-o fi, dumnezeiască,
Pe-un pământ cu-avuturi mari, –
Pe copii să, ni-i hrănească
Mila unor cămătari?

Plânsul, cântec vrem să fie?
Cântec, poate, bucuriei?
Prunci ce n-au copilărie!
Asta-i țara sărăciei…

La ei soare nu străluce.
Câmpuri arse, paşii grei;
Drumul lor prin spini îi duce.
Iarnă veşnică-i la ei.

Bogăție, soare fie,
Fie ploaie, – dar ce vremuri
Când vezi prunci în sărăcie
Şi flămânzi, că te cutremuri!

HOLY THURSDAY

Is this a holy thing to see
    In a rich and fruitful land, —
Babes reduced to misery,
    Fed with cold and usurous hand?

Is that trembling cry a song?
    Can it be a song of joy?
And so many children poor?
    It is a land of poverty!

And their sun does never shine,
    And their fields are bleak and bare,
And their ways are filled with thorns,
    It is eternal winter there.

For wherever the sun does shine,
    And where-e'er the rain does fall,
Babe can never hunger there,
    Nor poverty the mind appal.

HORNARUL

Micuță şi neagră-n zăpadă, o pată,
Fărâmița de om scâncea-ndurerată.
«Unde-s tata şi mama, pentru ce nu-s cu tine?»
«La biserică sunt, amândoi, să se-nchine.

«Prins de-o sfântă căldură, acum fericit,
Fericit le-am zâmbit cu zăpada veşmânt.
Ei în hainele morții m-au învelit…
Ei mă-nvățară suferința s-o cânt!

«Totu-i cântec şi joc fericit, se-nțelege.
Ei n-au vrut, n-au plecat ca să sufăr – mi-am zis –
Ci pe Domnul să-l laude, pe preot, pe rege,
Care spun că mizeria e paradis.»

THE CHIMNEY-SWEEPER

A little black thing among the snow,
Crying “weep! weep!” in notos of woe!
“Where are thy father and mother? Say!” –
“They are both gone up to the church to pray,

“Because I was happy upon the heath,
And smiled among the winter’s snow,
They clothed me in the clothes of death,
And taught me to sing the notes of woe.

“And because I am happy and dance and sing,
They thing they have done me no injury,
And are gone to praise God and His priest and king,
Who make up a heaven of our misery.”

TIGRUL

Tigru, tigru care arzi
În ai nopții codri-nalți,
Cinema pus a lui vecie
În temuta-ți simetrie?

Pe ce pisc, pe care văi
Arse foc din ochii tăi?
Focul, spre ce culme duce?
E vreo mină să-l apuce?

Inima, puteri din peşteri
Ți-au durat-o? Sau ce meşteri?
Bate numai – şi îndată
Totu-i fugă-nfricoşată.

Lanț a fost, ciocan, ilău,
De-a croit creierul tău?
Cine-a strâns, cine-ndrăzneşte,
Spaima ucigaşă-n cleşte?

Stelele cu lănci aruncă
Sau e-n lacrimi bolta-adâncă?
Cel ce te-a creat, la fel
A surâs creând pe miel?

Tigru, tigru care arzi
În ai nopții codri-nalți,
Cine-a săgetat vecie
În temuta-ți simetrie?

THE TIGER

Tiger, tiger, burning bright
In the forests of the night,
What immortal band or eye
Could frame thy fearful symmetry?

In what distant deeps or skies
Burnt the fire of thine eyes?
On what wings dare he aspire?
What the hand dare seize the fire?

And what shoulder and what art
Could twist the sinews of thy heart?
And, when thy heart began to beat,
What dread hand and what dread feet?

What the hammer? what the chain?
In what furnace was thy brain?
What the anvil? what dread grasp
Dare its deadly terrors clasp?

When the stars threw down their spears
And watered heaven with their tears,
Did He smile His work to see?
Did He who made the lamb make thee?

Tiger, tiger, burning bright
In the forests of the night,
What immortal hand or eye
Dare frame thy fearful symmetry?

FRUMOSUL MEU TRANDAFIR

Mi se-ntinse o floare, fără seamăn frumoasă
Cum n-a dat niciodată vreun Mai... Dar am spus
«E drăguță şi floarea-mi de-acasă!»
Şi în seamă neluând-o m-am dus.

Eu, frumosului meu trandafir
Să-i stau veghe, acasă m-am întors, fericit;
Dar gelos – când am vrut să-l respir —
El, cu ghimpii întinşi, m-a rănit.

MY PRETTY ROSE-TREE

A flower was offer' d to me,
Such a flower as May never bore;
But I said, „I've a pretty rose-tree,"
And I passed the sweet flower o'er.

Then I went to my pretty rose-tree,
To tend her by day and by night;
But my rose turned away with jealousy,
And her thorns were my only delight.

MICA HAIMANA

O, crede-mă, mamă, biserica-i rece;
În cârciumă-i bine, e cald, se petrece.
Aici mi-e învățul, rău – bun, drept ți-oi spune;
Învățuri de-acestea în cer nu sunt bune.

Hei, dacă-n biserică-ar da ceva bere
Şi-ar face şi foc, să mai prindem putere,
Noi zile întregi ne-am ruga – vorba ta —
Lipiți de biserică, acolo am sta!

Să predice preotul, să bea ori să cânte,
Noi veseli am fi cum e pasărea-n munte.
Pe nicio băbuță n-ar mai trage-o de poale
Copii răzvrătiți, slăbănogi, mațe-goale.

Cel de sus, – pe copii ca să-i vadă la fel:
Bucuroşi, frumuşei, fericiți ca şi el —
Le-ar da hrană şi haine, nu le-ar da mierte-fierte,
Şi, cu Dracul, Prea-sfântul n-ar mai sta să se certe!

THE LITTLE VAGABOND

Dear mother, dear mother, the Church is cold,
But the Alehouse is healthy, and pleasant, and warm,
Besides, 1 can tell where 1 am used well;
Such usage in heaven will never do well.

But, if at the Church they would give us some ale,
And a pleasant fire our souls to regale,
We'd sing and we'd pray all the livelong day,
Nor ever once wish from the Church to stray.

Then the Parson might preach, and drink, and sing,
And we'd be as happy as birds in the spring;
And modest Dame Lurch, who is always at Church,
Would not have bandy children, nor fasting, nor birch.

And God, like a father, rejoicing to see
His children as pleasant and happy as He,
Would have no more quarrel with the Devil or the Barrel
But hiss kim, and give him both drink and apparel.

LONDRA

Pe câte străzi străvechi am rătăcit
Pe-unde Tamisa licăre arginți,
În oameni, peste tot, am întâlnit
Peceți de slăbiciuni şi suferinți.

În oamenii aceştia care gem,
În scâncetele plodului, pierdute,
În orice glas, în fiece blestem,
Aud cătuşele de om făcute.

Şi strigătul homarului l-aud
Înfricoşând biserici afumate,
Şi-aud oftatu-ostaşului căzut,
Curgând, şuroi de sânge, pe palate.

Dar mai ales aud a străzii cloacă
Şi-al târfelor nocturn blestem de groază
Cum plânsul nou-născuților îl seacă
Şi dricul căsniciei îl pătează.

LONDON

I wander through each charter'd street,
Near where the charter'd Thames does flow,
A mark in every face I meet,
Marks of weakness, marks of woe.

In every cry of every man,
In every infant's cry of fear,
In every voice, in every ban,
The mind-forged manacles I hear.

How the chimney-sweeper's cry
Every blackening church appals,
And the hapless soldier's sigh
Runs in blood down palace-walls.

But most, through midnight streets I hear
How the youthful harlot's curse
Blasts the new-born infant's tear,
And blights with plagues the marriage-hearse.

ESENȚA OMULUI

N-ar mai fi Milă, într-o bună zi,
Dacă pe unii nu i-am sărăci,
Şi îndurare cum ar fi apoi,
Toți de-ar ajunge fericiți ca noi?

De frică, unul altuia-şi vrea Pace!
Iubirea de ei înşişi, cruzi îi face;
Şi-atunci Cel Crud meşteşugeşte-o cursă,
Cu ochii țintă la momeala pusă.

Cucernic el se-aşează, sfânta farsă,
Şi-udând pământul, sfinte lacrimi vărsă,
De-ai zice că Smerenia divină
Îi prinde, sub călcâie, rădăcină.

Curând deasupra capului, Misterul,
Frunziş, lugubră umbră,-i umple cerul
Şi-omizile şi muştele se-adună
Şi află, în Mister, o hrană bună.

Înşelătoare roade-n crengi şi-a pus.
Dulci, rumene-i apar cui le mănâncă!
Şi corbu-şi face cuib şi-aşteaptă, sus,
În umbra lui adâncă.

Ai mării şi-ai pământului vechi zei,
Prin toată lumea răscoliră ei,
Dar n-au aflat niciunde sumbrul pom
El creşte doar în om.

THE HUMAN ABSTRACT

Pity would be no more
If we did not make somebody poor,
And Mercy no more could be
If all were as happy as we.

And mutual fear brings Peace,
Till the selfish loves increase;
Then Cruelty knits a snare,
And spreads his baits with care.

He sits down with holy fears,
And waters the ground with tears:
Then Humility takes its root
Underneath his foot.

Soon spreads the dismal shade
Of Mystery over Ms head,
And the caterpillar and fly
Feed on the Mystery.

And it bears the fruit of Deceit,
Ruddy and sweet to eat,
And the raven his nest has made
In its thickest shade.

The gods of the earth and sea
Sought through nature to find this tree,
But their search was all in vain:
There grows one in the human Brain.

DURERE DE COPIL

Mama gemea, tata plângea:
Venisem eu pe lumea rea
Şi-n scutec gâfâiam de zor
Ca un diavol într-un fior.

Zbătându-mă, din mâna tatei nu trec,
Smucindu-mă, nu pot să ies din scutec,
Ce să mai fac? M-am afundat
La pieptul mamei, supărat.

INFANT SORROW

My mother groaned, my father wept:
Into the dangerous world I leapt,
Helpless, naked, piping loud,
Like a fiend hid in a cloud.

Struggling in my father's hands,
Striving against my swaddling bands,
Bound and weary, I thought best
To sulk upon my mother's breast.

POMUL OTRĂVIT

Prietenul m-a supărat:
Mi-am spus mânia şi-am uitat!
M-a supărat duşmanul: Nu
Mi-am spus mânia… Ea crescu!

Iar eu cu lacrimi, temător,
Am tot udat-o, i-am dat spor,
I-am dat, cu zâmbetul meu, soare.
I-am dat blândețe-amăgitoare.

Crescu, mânia, noapte – zi,
Şi-un fruct strălucitor rodi
Şi-atunci duşmanul meu temut
Pofti la fruct, când l-a văzut, —

Furiş trecu-n grădina mea
Când noaptea pomu-nvăluia;
Şi văd – când zorii s-au aprins –
Duşmanul meu, sub pom, întins.

A POISON TREE

I was angry with my friend:
I told my wrath, my wrath did end.
I was angry with my foe:
I told it not, my wrath did grow.

And I watered it in fears
Night and morning with my tears,
And I sunned it with smiles
And with soft deceitful wiles.

And it grew both day and night,
Till it bore an apple bright,
And my foe beheld it shine,
And he knew that it was mine, —

And into my garden stole
When the night had veiled the pole;
In the morning, glad, I see
My foe outstretched beneath the tree.

IDEAS OF GOOD AND EVIL

GÂNDURI DESPRE BINE ŞI RĂU

NEVINOVĂŢIE

Într-un grăunte de nisip să vezi o lume,
    În muşeţel – un rai şi-o auroră;
Cuprinde-n palmă infinitul fără nume,
    Cuprinde veşnicia într-o oră.

AUGURIES OF INNOCENCE

To see the world in a grain of sand,
And a heaven in a wild flower;
Hold infinity in the palm of your hand,
And eternity in an hour.

LIBERTATE ŞI SCLAVIE

Răul – dragostea nu-l vede.
Numa-n bucurie crede.
Zbor cu aripile large,
Toate lanțurile-ar sparge!

Dar pe aur, din pruncie,
Cumperi, vinzi, făptura vie…
Duci, la moarte, tinerețea;
Vinzi, pe-o pâine, frumusețea.

FREEDOM AND CAPTIVITY

Love to faults is always blind,
Always is to joy inclined,
Lawless, winged, unconfined,
And breaks all chains from every mind.

The souls of men are bought and sold
In milk-fed infancy for gold,
And youths to slaughter-houses led;
And beauty, for a bit of bread.

DOUĂ FELURI DE BOGĂȚIE

Cum toate averile lumii pot fi
Ori dar de la dracul, ori daruri regeşti,
Aproape aş crede că ador pe diavol
Mulțumind creatorului pentru bunuri lumeşti.

Dar o inimă simplă, voioasă, bogată,
Sau rubinele, perlele unui ochi iubitor,
N-or să poată nici trântori la mezat să le scoată
Nici vicleni să le vâre în comorile lor.

THE TWO KINDS OF RICHES

Since all the riches of all this world
    May be gifts from the devil and earthly kings,
I should suspect that I worshipped the devil
    If I thanked God for worldly things.

The countless gold of a merry heart,
    The rubies and pearls of a loving eye,
The idle man never can bring to the mart,
    Nor the cunning hoard up in his treasury.

ZÂMBET ŞI ÎNCRUNTARE

E un zâmbet al Dragostei,
   E şi-un zâmbet înşelătoresc,
Şi e un zâmbet al zâmbetelor
   În care-amândouă se întâlnesc.

Şi e o-ncruntare a urii
   Şi e – a disprețului – o altă-ncruntare
Şi e o-ncruntare a încruntărilor
   De care sa fugi ca s-o uiți, în zadar e,

Atât de adânc e în inimă-nfiptă
   Şi-nfiptă în şira spinării anume…
Dar n-a fost un zâmbet zâmbit vreodată
   Ca singurul zâmbet pe lume,

Acela-ntre leagăn şi groapă zâmbit,
   O singură dată, – sub genele serii;
Şi-odată zâmbit, a sosit
   Sfârşitul întregii mizerii.

SMILE AND FROWN

There is a smite of Love,
   And there is a smile of Deceit,
And there is a smile of smiles
   In which these two smiles meet.

And there is a frown of Hate,
   And there is a frown of Disdain,
And there is a frown of frowns
   Which you strive to forget in vain

For it sticks in the heart's deep core,
And it sticks in the deep backbone.
And no smile ever was smiled
But only one smile alone, —

And betwixt the cradle and grave
   It only once smiled can be;
And when it once is smiled,
   There's an end to all misery.

CELE DOUĂ CÂNTECE

Țâşniră zorile de zi
Şi pe un înger l-auzii:
«Salvarea lumii se va face
Prin îndurare, milă, pace».

Aşa cântând l-am auzit
Deasupra finului cosit,
De dimineață până-n soare-apune
Când clăile-arătau profiluri brune.

Şi pe diavol l-auzii curând
Ciulinii şi arşița blestemând:
«N-ar mai fi milă într-o bună zi,
Săraci pe lume dacă n-ar mai fi,

Nici îndurare n-ar mai fi apoi,
Toți de-ar ajunge fericiți ca voi:
De frică unul altuia-şi vrea pace!
Şi creşterea mizeriei se face
Din îndurare, milă şi din pace.»

Iar soarele-a apus când dracu-a blestemat,
Şi cerurile s-au cutremurat.

THE TWO SONGS

I heard an angel singing,
When the day was springing:
“Mercy, pity, and peace,
Are the world’s release.”

Thus he sang all day
Over the new-mown hay,
Till the sun went down,
And haycocks looked brown.

I heard a devil curse
Over the heath and the furze:
“Mercy could be no more
If there were nobody poor,

And pity no more could be
If all were happy as ye:
And mutual fear brings peace.
Misery’s increase
Are mercy, pity, peace.”

At his curse the sun went down,
And the heavens gave a frown.

TAMISA ŞI OHIO[{1}]

De oamenii vechi ai Tamisei, de-acasă,
De înşelătoarele ape străvechi,
De micile şoapte-ale spaimei, nu-mi pasă –
Pe care slugoi mi le suflă-n urechi.

Tamisa e leagănul zilelor mele,
De mic m-a scăldat dar, cât nu-i prea târziu,
Ohio vreau petele-acestea să-mi spele:
Eu sclav m-am născut, vreau liber să fiu.

THAMES AND OHIO

Why should I care for the men of Thames,
And the cheating waters of chartered streams
Or shrink at the little blasts of fear
That the hireling blows into mine ear?

Though born on the cheating banks of Thames –
Though his waters bathed my infant limbs –
The Ohio shall wash his stains from me;
I was born a slave, but I go to be free.

CUPIDON

De ce-a fost Cupidon băiat
Şi ce băiat a fost?
El fată trebuia să fie.
Ar fi avut un rost.

Ţinteşte, el, cu arcul. Ea
Cu ochii amândoi.
Şi el şi fata-s bucuroşi
Şi râd, când plângem noi.

Să fie Cupidon băiat,
Femeia-a inventat!
Căci un băiat nu-şi bate joc
Decât ajuns bărbat…

Şi-atunci, e-aşa de rău străpuns
De vârfuri de săgeată,
Că toată munca vieţii lui
E-atât: să şi le scoată!

CUPID

Why was Cupid a boy,
    And why a boy was he?
He should have been a girl,
    For aught that I can see.

For he shoots with his bow,
    And a girl shoots with her eye;
And they both are merry and glad
    And laugh when we do cry.

And to make Cupid a boy
    Was surely a woman's plan,
For a boy never learns to mock
    Till he has become a man:

And then he is so pierced through
    And wounded with arrowy smarts,
That the whole business of his life,
    Is to pick out the heads of the darts.

THE PROPHETIC BOOKS

CĂRŢILE PROFETICE

CARTEA DESPRE THEL

2

«O, nouraşule, zise fecioara, ia fă tu bine şi-mi spune
Cum nu te plângi când peste-o oră, tu pieri, risipindu-te:
Te-om căuta, dar nu te-om găsi. Cum îți seamănă Thel!
Pier, şi totuşi mă plâng, însă cine m-aude?»

Şi norul şi-arătă capul de aur, apăru luminosul lui trup
Plutind-legănat, prin aer sclipind, chiar pe lângă obrazul lui Thel.

«Fecioară, tu nu ne vezi caii cum beau din acele izvoare de aur
Unde Luvah îşi schimbă şi el telegarii? Tu te uiți că sunt tânăr
Şi ți-e teamă că pier şi că nu mă mai vezi?
Nimic nu rămâne. Ți-o spun, o fecioară, acuma când pier
Eu trec într-o viață-nzecită, la iubire, la pace, şi la sfinte extaze.
Nevăzut cobor cu uşoarele-mi aripi, lunecând pe miresmele florilor,
Încerc să-ncânt Rouă cu ochi luminoşi să mă ia şi pe mine în cortul ei strălucitor:
Fecioara în lacrimi tremurând îngenunche în fața soarelui răsărit,
Până când, legați cu o fâşie de aur, răsărim şi noi – norii – şi nu ne mai despărțim niciodată,
Ci, uniți, ne plimbăm ducând hrană tuturor florilor noastre gingaşe.»

„Faci tu, nouraşule, asta? Mi*e teamă că eu nu sunt ca tine;
Eu mă plimb pe valea lui Har, miros florile cele mai dulci,
Dar eu nu hrănesc micuțele flori: ascult păsările ciripitoare,
Dar eu nu hrănesc păsările ciripitoare, ele zboară şi-şi caută singure hrana,
Thel nici măcar nu se mai bucură de toate acestea! pentru că eu pier,
Şi vor spune cu toții: «Această femeie trăi strălucind fără niciun folos;
Ea n-a trăit oare decât pentru a fi, după moarte, doar viermilor hrană?»”

Noru-aplecându-se pe tronu-i de aer, răspunse aşa:

«Atunci, dacă hrană a viermilor eşti, o fecioară a cerului,
Cât de mare-i folosul pe careul aduci, cât de binecuvântată eşti tu! Nimic
Nu trăieşte nici singur, nici doar pentru sine. Nu-ți fie teamă şi eu voi chema
Pe viermele plăpând din culcuşul său umil, şi tu îi vei auzi glasul.
Vino, Vierme al văii tăcute, la gânditoarea-ți regină.»

Neputinciosul Vierme-apăru, şi se-aşează pe-a Crinului petală»
Iar Norul pluti sclipitor mai departe, să-şi găsească tovarăşii-n vale.

THE BOOK OF THEL

2

“O little Cloud” the virgin said, „I charge thee tell to me
Why thou complainest not, when in one hour thou fad’st away:
Then we shall seek thee, but not find. Ah! Thel is like to thee —
I pass away; yet I complain, and no one hears my voice”

The Cloud then showed his golden head, and his bright form emerged
Hovering and glittering on the air, before the face of Thel.

„O virgin, know’st thou not our steeds drink of the golden springs
Where Luvah doth renew his horses? Look’st thou on my youth,
And fearest thou because I vanish and am seen no more?
Nothing remains. O maid, I tell thee, when I pass away,
It is to tenfold life, to love, to peace, and raptures holy.
Unseen descending weigh my light wings upon balmy flowers,
And court the fair-eyed Dew to take me to her shining tent:
The weeping virgin trembling kneels before the risen sun,
Till we arise, linked in a golden band, and never part,
But walk united, bearing food to all our tender flowers.”

„Dost thou, O little Cloud? I fear that I am not like thee;
For I walk through the vales of Har, and smell the sweetest flowers,
But I feed not the little flowers: I hear the warbling birds,

But I feed not the warbling birds, they fly and seek their food.
But Thel delights in these no more! because I fade away.
And all shall say, 'Without a use this shining woman lived;
Or did she only live to be at death the food of worms?"

The Cloud reclined upon his airy throne, and answered thus:

„Then if thou art the food of worms, O virgin of the skies,
How great thy use, how great thy blessing! Every thing that lives
Lives not alone nor for itself. Fear not, and I will call
The weak Worm from its lowly bed, and thou shalt hear its voice.
Come forth, Worm of the silent valley, to thy pensive queen."

The helpless Worm arose, and sat upon the Lilly's leaf.
And the bright Cloud sailed on to find his partner in the vale.

O VEDENIE DE NEUITAT (1)

din „Căsătoria Cerului cu Iadul”

Eram într-o tipografie, în iad, şi am văzut metoda prin care ştiința este transmisă din generație în generație.

În prima încăpere era un om-zmeu, curățind dărâmăturile din gura unei peşteri; înăuntru, alți zmei goleau peştera.

În a doua încăpere era o viperă – încolăcită în jurul stâncii şi peşterii – şi alte vipere o împodobeau cu argint, aur şi pietre prețioase.

În încăperea a treia era un vultur cu aripi şi cu pene de aer; el făcea ca peştera să pară nesfârşită; în jur, numeroşi oameni aidoma vulturilor, zideau palate în stâncile imense.

În încăperea a patra erau lei de foc arzând cu flăcări furioase toată preajma, topind metalele în lichide vii.

În încăperea a cincea erau corpuri fără nume care turnau metale în tipare.

Acolo, ele erau primite de oamenii care ocupau a şasea încăpere şi, prefăcute în cărți, erau rânduite în biblioteci.

*

* *

Giganții care au dat acestei lumi ființa ei perceptibilă, şi care acum par să trăiască în ea în lanțuri, sunt adevăratele origini ale vieții ei şi izvoarele a tot ce e activitate, dar lanțurile sunt iscusința spiritelor slabe, nevolnice, care au tărie de a rezista forței, cum spune proverbul: «Cel slab în curaj este tare în viclenie».

Astfel, o parte din lume creează, cealaltă devorează; devoratorului i se pare că el e cel care ar ține pe creator în lanțurile sale; dar nu este aşa, el ia numai bucăți de viață

chiar când i se pare că ia întregul.

Dar zămislitorul ar înceta să mai creeze, dacă devoratorul ar înceta de a mai primi, ca un sac fără fund, nămetul desfătărilor sale.

Unii vor spune: «Oare nu singur Dumnezeu este Creatorul?» Răspund: «Dumnezeu numai face şi este în făpturi sau oameni».

Aceste două clase de oameni le găseşti întotdeauna pe pământ, şi ele trebuie să fie duşmane: oricine încearcă să le împace, tinde să distrugă existența.

Religia este o încercare de a le împăca.

Notă. — Isus Cristos nu a vrut să le unească, ci să le despartă; ca în parabola despre capre şi oi; şi El spune: «Nu am venit să aduc pace, ci o sabie». Mesia, sau Satana, sau Ispititorul, a fost la început gândit ca imul dintre antediluvienii care constituie energiile animatoare ale lumii.

A MEMORABLE FANCY (1)

from „The Manage of Heaven and Hell”

I was in a printing-house in Hell, and saw the method in which knowledge is transmitted from generation to generation.

In the first chamber was a dragon-man, clearing away the rubbish from a cave's mouth; within, a number of dragons were hollowing the cave.

In the second chamber was a viper folding round the rock and the cave, and others adorning it with silver, gold, and precious stones.

In the third chamber was an eagle with wings and feathers of air; he caused the inside of the cave to be infinite; around were numbers of eagle-like men, who built palaces in the immense cliffs.

In the fourth chamber were lions of flaming fire raging around and melting the metals into living fluids.

In the fifth chamber were unnamed forms, which cast the metals into the expanse.

There they were received by men who occupied the sixth chamber, and took the forms of books, and were arranged in libraries.

*

* *

The giants who formed this world into its sensual existence, and now seem to live in it in chains, are in truth the causes of its life and the sources of all activity, but the chains are the cunning of weak and tame minds, which have power to resist energy, according to the proverb, “The weak in courage is strong in cunning.”

Thus one portion of being is the Prolific, the other the Devouring; to the devour ex it seems as if the producer was in his chains; but it is not so, he only takes portions of existence, and fancies that the whole.

But the Prolific would cease to be prolific unless the Devourer as a sea received the excess of his delights.

Some will say, “Is not God alone the Prolific?” I answer, “God only acts and is in existing beings or men.”

These two classes of men are always upon earth, and they should be enemies: whoever tries to reconcile them seeks to destroy existence.

Religion is an endeavour to reconcile the two.

Note. – Jesus Christ did not wish to unite but to separate them, as in the parable of sheep and goats; and He says: “I came not to send peace, but a sword” Messiah, or Satan, or Tempter, was formerly thought o be one of the antediluvians who are our energies.

O VEDENIE DE NEUITAT (2)

Un înger veni către mine şi-mi spuse: «O, vrednic de milă tânăr nebun! O, înspăimântătoare, fioroasă stare de lucruri! Priveşte temnița de flăcări arzătoare pe care ție însuți ți-o pregăteşti pentru vecii vecilor şi către care te îndrepți pe calea ce ți-ai ales-o!»

I-am răspuns: «Poate că vei binevoi să-mi arăți care mi-e soarta de apoi, şi o vom contempla împreună, ca să vedem care din ele, a ta sau a mea, este mai de dorit».

Şi atunci m-a purtat printr-un staul şi printr-o biserică, şi dedesubt, în hruba bisericii, iar la capătul acesteia era o moară; trecut-am prin moară, şi-am ajuns la o peşteră, ne-am strecurat anevoie pe drumul care cobora în peştera întortocheată, până când se deschise sub noi o nemărginită genune, ca un cer de infern, iar noi ne țineam de rădăcinile copacilor şi atârnam deasupra acestei imensități. Ci eu am spus: «Dacă eşti bun, hai să ne încredem acestei genuni, şi să vedem dacă este şi aici Providență; iar dacă tu n-o faci, eu tot o fac». Dar el răspunse: «Nu te încrede, o tinere; ci rămânând aici, priveşte soarta care te aşteaptă; ea îți va apărea în curând, după ce se va risipi întunericul».

Şi aşa, am rămas amândoi, eu aşezat pe rădăcina răsucită a unui stejar, el agățat de o ciupercă spânzurată cu capul în jos, în adânc.

Încetul cu încetul, nemărginitul abis începea să se desluşească, învăpăiat ca fumul linei cetăți incendiate; sub noi, la o distanță imensă, era soarele, negru dar strălucitor; în jurul lui poteci arzătoare, iar pe ele se învârteau păianjeni uriaşi târându-se după prada lor, care fugea îngrozită, sau mai curând înota în adâncul fără sfârşit, sub cele mai înfiorătoare forme de animale zămislite din putreziciune; şi

aerul era plin de ele şi părea alcătuit din ele. Erau diavolii, puterile văzduhului» L-am întrebat atunci pe tovarăşul meu care era soarta mea de apoi» El spuse: «Între păianjenii negri şi albi».

Dar acum, dintre păianjenii negri şi albi izbucni un nor şi un foc, vălătucindu-se în prăpastie, înnegrind totul dedesubt, astfel încât adâncul cerului de iad se făcu negru ca o mare şi se rostogoli cu zgomot înfricoşător. Sub noi nu se mai putea vedea acum nimic, decât o vijelie de întuneric; până când, privind spre Răsărit, văzurăm între valuri şi flăcări, o cascadă de sânge şi foc, iar la câteva aruncături de piatră depărtare, când apăreau, când se cufundau ondulațiile solzoase ale unui şarpe monstruos, în cele din urmă, spre Răsărit, la trei trepte de noi, o coamă învăpăiată răsări deasupra valurilor; ea se înălță încet ca o creastă de stânci de aur; până când apărură două globuri roşii de foc, de care marea fugea în nori de abur; abia acum văzurăm noi că era capul lui Leviathan; fruntea lui era împărțită în dungi de verde şi purpură, ca fruntea unui tigru; curând îi văzurăm gura şi fire roşii de barbă atârnau peste spumele lui de turbare, pătând negrele adâncuri cu raze de sânge, îndreptându-se spre noi cu toată furia ființei lui imateriale.

Prietenul meu îngerul se căță de pe locul lui, mai sus, înlăuntrul morii. Eu am rămas singur şi atunci n-a mai fost nicio arătare, iar eu mă pomenii şezând pe un. Țărm liniştit, lângă un râu, la lumină de lună, ascultând un harpist care cânta la harpă: tema lui era: «Omul care nu-şi schimbă niciodată părerea este ca o apă stătătoare şi naşte reptile ale spiritului».

Ci eu m-am ridicat şi am căutat moara: am găsit acolo pe îngerul meu care, mirat, m-a întrebat cum am scăpat*

Am răspuns: «Tot ce am văzut se datora metafizicii dumitale: pentru că după ce ai fugit, m-am pomenit pe un țărm la lumină de lună, ascultând un harpist. Dar acum, că am văzut soarta mea de apoi, să ți-o arăt pe-a dumitale?» El râse la propunerea mea, dar fără de veste eu l-am prins cu

sila în brațele mele şi am fugit cu el în spre Apus, prin noapte, până când ne-am ridicat deasupra umbrei pământului, apoi m-am aruncat împreună cu el de-a dreptul în soare: aici m-am îmbrăcat în alb şi, luând în mână volumele lui Swedenborg, ne-am prăbuşit din culmile magnifice şi am trecut pe lângă toate planetele până când am ajuns la Saturn. M-am oprit o clipă să mă odihnesc, apoi am sărit în gol, între Saturn şi stelele nemişcate.

«Aici», spusei eu, «este soarta dumitale: în acest spațiu, dacă spațiu poate fi numit». Văzurăm staulul, văzurăm biserica şi l-am dus la altar şi am deschis Biblia, când, ia te uită! era o groapă adâncă, şi am coborât în ea, împingând îngerul înainte-mi. În curând văzurăm şapte case de cărămidă, într-una din ele am intrat: înăuntru erau câteva maimuțe şi babuini, legate cu lanț de mijloc, strâmbându-se şi repezindu-se una la alta, dar ținute-n loc de scurtimea lanțului lor. Observai însă că uneori deveneau numeroase, şi atunci cele slabe erau prinse de cele puternice şi, cu o mutră rânjită întâi se împerecheau şi apoi se mâncau între ele, smulgându-şi întâi un mădular, apoi altul, apoi altul, până când nu rămânea din corp decât un trunchi nenorocit pe care, după ce rânjeau la el şi îl sărutau cu prefăcută tandrețe, îl mâncau de asemenea. Ici şi colo vedeam câte una smulgând cu desfătare câte un pic de came din propria-i coadă. Cum putoarea ne trăsnea pe amândoi, am intrat în moară: eu luasem cu mine un schelet: în moară s-a dovedit a fi *Analitica* lui Aristotel.

Astfel îngerul zise: «Fantezia ta m-a păcălit şi ar trebui să-ți fie ruşine».

Am răspuns: «Ne păcălim unul pe altul, şi a sta de vorbă cu dumneata, care n-ai scris decât Analitica, este numai pierdere de vreme».

*

* *

«Totdeauna am socotit că îngerii au deşertăciunea de a vorbi despre ei ca despre singurii deținători ai înțelepciunii: ei fac asta cu o insolență încrezută, vlăstar al judecății dogmatice.

«Astfel Swedenborg face paradă că el scrie lucruri noi, deşi este numai tabla de materii, indexul unor cărți deja publicate.

«Un om ducea o maimuță prin bâlciuri şi pentru că era ceva mai înțelept decât maimuța, a devenit vanitos şi a început să se închipuie pe sine mult mai înțelept decât şapte oameni laolaltă. Aşa e şi cu Swedenborg: el arată nerozia bisericilor şi demască pe ipocriți, până când ajunge să-şi închipuie că toți sunt religioşi şi că el este singurul pe pământ care a descoperit praful de puşcă.

«Şi-acum, ascultați un simplu fapt: Swedenborg nu a scris un singur adevăr nou. Şi acum ascultați un altul: el a scris toate vechile minciuni.

«Şi acum ascultați motivul: el a conversat cu îngeri, care sunt toți cucernici, şi nu a stat de vorbă cu diavoli, care urăsc, toți, religia; el nu a fost în stare de altceva, din pricina ideilor sale prezumțioase.

«Astfel, scrierile lui Swedenborg sunt o recapitulare a tuturor părerilor superficiale şi o analiză a celor mai sublime, dar nimic mai mult,

«Iată acum un alt simplu fapt: orice om cu pricepere în mecanică poate face, după scrierile lui Paracelsus sau Iacob Behmen, zece mii de volume de valoare egală cu cele ale lui Swedenborg, iar după cele ale lui Dante sau Shakespeare, infinit de multe.

«Dar, după ce va fi făcut aceasta, să nu se apuce să spună că ştie mai mult decât cel de la care a învățat, pentru că el nu face decât să țină o luminare în lumina soarelui.»

A MEMORABLE FANCY (2)

An Angel came to me and said: “O pitiable foolish young, man! O horrible, O dreadful state! consider the hot burning dungeon thou art preparing for thyself to all eternity, to which thou art going in such career

I said. “Perhaps you will be willing to show me my eternal lot, and we u; ill contemplate together upon it, and see whether your lot or mine is most desirable.”

So he took me through a stable, and through a church, and down into the church vault, at the end of which was a mill; through the mill we went, and came to a cave, down the winding cavern we groped our tedious way, till a void boundless as a net her sky appeared beneath us, and we held by the roots of trees, and hung over this immensity; but I said: “If you please, we will commit ourselves to this void, and see whether Providence is here also; if you will not, I will.” But he answered: “Do not presume, O young man; but as we here remain, behold thy lot, which will soon appear when the darkness passes away.”

So I remained with him sitting in the twisted root of an oak; he was suspended in a fungus, which hung with the head downward into the deep.

By degrees we beheld the infinite abyss, fiery as the smoke of a burning city; beneath us at an immense distance was the sun, black but shining; round it were fiery tracks on which revolved wast spiders, crawling after their prey, which flew, or rather swum, in the infinite deep, in the most terrific shapes of animals sprung from corruption; and the air was full of them, and seemed composed of them. These are devils, and are called powers of the air. I now asked my companion which was my eternal lot. He said: “Between the black and white spiders.”

But now, from between the black and white spiders a cloud and fire burst and rolled through the deep, blackening all beneath so that the nether deep grew black as a sea, and rolled with a terrible noise. Beneath us was nothing now to be seen but a black tempest, till looking East between the clouds and the waves, we saw a cataract of blood mixed with fire, and not many stones' throw from us appeared and sunk again the scaly fold of a monstrous serpent. At last to the East, distant about three degrees, appeared a fiery crest above the waves; slowly it reared like a ridge of golden rocks, till we discovered two globes of crimson fire, from which the sea fled away in clouds of smoke; and now we saw it was the head of Leviathan; his forehead was divided into streaks of green and purple, like those on a tiger's forehead; soon we saw his mouth and red gills hang just above the raging foam, tinging the black deeps with beams of blood, advancing toward us with all the fury of a spiritual existence.

My friend the Angel climbed up from his station into the mill. I remained alone, and then this appearance was no more, but I found myself sitting on a pleasant bank beside a river by moonlight, hearing a harper who sung to the harp; and his theme was: "The man who never alters his opinion is like standing water, and breeds reptiles of the mind."

But I arose, and sought for the mill, and there I found my Angel, who, surprised, asked me how I escaped.

I answered: "All that we saw was owing to your metaphysics; for when you ran away, I found myself on a bank by moonlight, hearing a harper. But now we have seen my eternal lot, shall I show you yours?" He laughed at my proposal; but I by force suddenly caught him in my arms, and flew Westerly through the night, till we were elevated above the earth's shadow; then I flung myself with him directly into the body of the sun; here I clothed myself in white, and taking in my hand Swedenborg's volumes, sunk from the glorious clime, and passed all the planets- till we came to Saturn. Here I stayed to rest, and then leaped into the void, between

Saturn and the fixed stars.

"Here," said I, "is your lot; in this space, if space it may be called." Soon we saw the stable and the church, and I took him to the altar and opened the Bible, and lo! it was a deep pit, into which I descended, driving the Angel before me. Soon we saw seven Houses of brick, one we entered; in it were a number of monkeys, baboons, and all of that species, chained by the middle, grinning and snatchning at one another, but withheld by the shortness of their chains, However, I saw that they sometimes grew numerous, and then the weak were caught by the strong, and with a grinning aspect, first coupled with and then devoured by plucking off first one limb and then another till the body was left a helpless trunk; this, after grinning and kissing it with seeming fondness, they devoured too. And here and there I saw one savourily picking the flesh off his own tail. As the stench terribly annoyed us both, we went into the mill; and I in my hand brought the skeleton of a body, which in the mill was Aristotle's Analytics.

So the Angel said: "Thy phantasy has imposed upon me, and thou oughtest to be ashamed."

I answered: "We impose on one another, and it is but lost time to converse with you whose works are only Analytics."

*

* *

"I have always found that angels have the vanity to speak of themselves as the only wise; this they do with a confident insolence sprouting from systematic reasoning.

"Thus Swedenborg boasts that what he writes is new; though it is only the contents or index of already published books.

"A man carried a monkey about for a show, and because he was a little wiser than the monkey, grew vain, and conceived himself as much wiser than seven men. It is so with Swedenborg: he shows the folly of churches, and exposes

hypocrites, till he imagines that all are religious, and himself the single one on earth that ever broke a net.

“Now hear a plain fact: Swedenborg has not written one new truth. Now hear another: he has written all the old falsehoods.

“And now hear the reason: he conversed with angels who are all religious, and conversed not with devils who all hate religion, for he was incapable through his conceited notions.

“Thus Swedenborg’s writings are a recapitulation of all superficial opinions, and an analysis of the more sublime, but no further.

“Have now another plain fact: any man of mechanical talents may from the writings of Paracelsus or Jacob Behmen produce then thousand volumes of equal value with Swedenborg’s, and from those of Dante or Shakespeare an infinite number.

“But when he has done this, let him not say that he knows better than his master, for he only holds a candle in sunshine.”

O VEDENIE DE NEUITAT (3)

Odată am văzut un Diavol în flacăra unui foc; a răsărit în fața unui înger care şedea pe un nor şi Diavolul a rostit aceste cuvinte: «Să adori pe Dumnezeu înseamnă să cinsteşti darurile sale în alți oameni, pe fiecare după geniul său, şi să iubeşti cel mai mult pe oamenii cei mai mari. Cei care pizmuiesc sau defăimează pe oamenii mari urăsc pe Dumnezeu, pentru că alt Dumnezeu decât cel din ei nu există».

Auzind acestea, îngerul se făcu vânăt aproape, dar stăpânindu-se deveni galben şi până la urmă alb-roz şi zâmbitor; şi atunci răspunse: «Tu, idolatrule, Dumnezeu nu este Unul? Şi nu este El întrupat în Isus Cristos? Şi nu a dat Isus Cristos încuviințarea Sa legii celor zece porunci? Şi nu sunt toți ceilalți oameni nerozi, păcătoşi şi nimicuri?»

Diavolul răspunse: «Ia pe un nerod şi macină-l într-o piuă de grâu şi tot n-ai să scoți nerozia din el. Dacă Isus Cristos este cel mai mare om, ar trebui să-l iubiți ca pe nimeni altul. Ascultă cum a dat El încuviințarea Sa legii celor zece porunci: Nu şi-a bătut El joc de Sabbath, şi astfel a batjocorit pe Dumnezeul Sabbathului? n-a ucis El pe cei care au fost ucişi din cauza lui? n-a scos El de sub scutul legii pe femeia prinsă în adulter? n-a furat El munca altora ca să-şi ajute sieşi? n-a depus El mărturie mincinoasă, neapărându-se în fața lui Pilat? nu lucra El pentru sine, când se ruga pentru discipolii Săi, şi când se oferea să le spele praful de pe picioare, în ciuda celor ce-au refuzat să-i găzduiască? Ascultă ce-ți spun, nu poate exista virtute fără înfrângerea celor zece porunci. Isus era numai virtute şi el acționa după impuls nu după reguli.»

După ce el vorbi aşa, văzui pe înger cum întinse brațele

cuprinzând flacăra de foc, şi fu mistuit, şi apăru sub chipul proorocului Elie.

Notă. Acest Înger, care acum a devenit Diavol, este prietenul meu intim; citim adesea împreună Biblia în sensul ei infernal, diabolic, pe care oamenii îl vor înțelege, dacă se vor purta bine.

Eu am şi Biblia Iadului, de care oamenii or să aibă parte, fie că vor, fie că nu vor.

Aceeaşi lege şi pentru leu şi pentru bou înseamnă opresiune.

A MEMORABLE FANCY (3)

Once I saw a Devil in a flame of fire, who arose before an Angel that sat on a cloud, and the Devil uttered these words: "The worship of God is, honouring His gifts in other men each according to his genius, and loving the greatest men best. Those who envy or calumniate great men hate God, for there is no other God."

The Angel hearing this became almost blue, but mastering himself he grew yellow, and at last whitepink and smiling, and then replied: "Thou idolater, is not God one? and is not He visible in Jesus Christ? and has not Jesus Christ given his sanction to the law of ten commandments? and are not all other men fools, sinners, and nothings?"

The Devil answered, "Bray a fool in a mortar with wheat, yet shall not his folly be beaten out of Kim. If Jesus Christ is the greatest man, you ought to love Him in the greatest degree. Now hear how He has given His sanction to the law of ten commandments. Did He not mock at the Sabbath, and so mock the Sabbath's God? murder those who were murdered because of Kim? turn away the law from the woman taken with adultery? steal the labour of others to support Him? bear false witness when He omitted making a defence before Pilate? covet when He prayed for His disciples, and when He bid them shake off the dust of their feet against such as refused to lodge them? I tell you, no virtue can exist without breaking these ten commandments. Jesus was all virtue, and acted from impulse, not from rules."

When he had so spoken, I beheld the Angel, wo stretched out his arms embracing the flame of fire, and he was consumed, and arose as Elijah.

Note. This Angel, who is now become a Devil, is my

particular friend; we often read the Bible together in its infernal or diabolical sense, which the world shall have if they behave well.

I have also the Bible of Hell, which the world shall have whether they will or no.

One law for the lion and ox is oppression.

UMANITATE UNIVERSALĂ

din «Vala»

Cum şi-aşteaptă sămânța, înfrigurată, floarea şi rodul,
Cum se uită micul ei suflet, neliniştit, pe întinderea limpede
Dacă vânturi înfometate nu trec prin depărtări cu vestmântul lor nevăzut;
La fel caută Omul copacul, şi iarba, şi peştele, pasărea, fiara,
Culegând risipite crâmpeie din corpul lui nemuritor
Şi alcătuind elementele a tot ce trăieşte.
El îndură vântul răufăcător de Miazănoapte care bate pe brazdele lui răzvrătite,
El îndură înăbuşitorul vânt de Miazăzi, sub soare-răsare, şi furia vântului din Răsărit, sub soare-apune,
Şi brazda se face ca piatra; şi vitele stau lâncezind,
Şi păsări se-ascund, căutându-şi în cuib adăpostul. El gândurile îşi stivuieşte,
Ca-n nişte hambare, -n memorie. El hotărăşte esența
A tot ce-i sub pământ şi a tot ce-i este deasupra şi se odihneşte în adierea de-Apus,
Acolo unde căldura soarelui îşi are sălaşul. El se înalță spre soare,
Şi spre planetele nopții, şi spre stelele care poleiesc
Zodiacele, şi spre stelele care stau posomorite către Miazănoapte şi Miazăzi,
Ajunge la polul cel mai îndepărtat, stă şi plânge acolo
Că Omul trebuie să trudească şi să sufere, şi să învețe şi să uite şi să se întoarcă
În valea neagră de unde a venit, şi să-şi înceapă truda din nou, de la capăt.

În suferință oftează, în suferință trudeşte în universul lui;
Suferind în păsări deasupra adâncurilor, sau urlând în lup,
Deasupra celui ucis şi mugind cu vitele şi cu vânturile,
Şi plângând pe Ore şi pe Urizen în nori şi în focuri lugubre,
Şi în geamătul naşterii şi în vaietul morții glasul lui
E-auzit de întreg universul. Oriunde creşte un fir de iarbă
Sau mugureşte o frunză, Omul Etern e văzut, e-auzit, e simțit,
El cu toate suferințele lui, până când îşi reia fericirea pierdută.

UNIVERSAL HUMANITY

From «Vala»

And as the seed wayts eagerli watching for its flower and fruit.
Anxious its little soul looks out into the clear expanse To see if hungry winds are abroad with their invisible array;
So Man looks out in tree, and herb, and fish, and bird, and beast,
Collecting up the scattered portions of his immortal body
Into the elemental forms of everything that grows.
He tries the sullen North wind, riding on its angry furrows,
The sultry South when the sun rises, and the angry East
When the sun sets, and the clods harden, and the cattle stand
Drooping, and the birds hide in their silent nests „He stores his thoughts
As in store-houses in his memory. He regulates the forms
Of all beneath and all above, and in the gentle West
Reposes where the sun's heat dwells. He rises to the sun,
And to the planets of the night, and to the stars that gild
The zodiacs, and the stars that sullen stand to North and South,
He touches the remotest pole, and in tKe centre weeps That Man should labour and sorrow, and learn and forget, and return
To the dark valley whence he came, and begin his labours anew.
In pain he sighs, in pain he labours in his universe;
Sorrowing in birds over the deep, or howling in the wolf
Over the slain, and moaning in the cattle, and in the winds,
And weeping over Ore and Urizen in clouds and dismal fires,

And in cries of birth and in the groans of death his voice
Is heard throughout the universe. Wherever a grass grows
Or a leaf buds the Eternal Man in seen, is heard, is felt,
And all his sorrows, till he reassumes his ancient bliss.

Din „Ierusalim”

RĂZBUNARE

Ce să fac? Ce-aş putea face, dacă aş prinde pe-aceşti ucigaşi?
N-aş cuteza să mă răzbun, pentru că toate lucrurile sunt aşa concepute
Şi astfel zidite de Mina Divină, incit păcătosul să scape întotdeauna;
Şi cel ce se răzbună este el, numai el criminalul, în fața Proniei.
Dacă eu aş îndrăzni să ridic un deget împotriva unui grăunte de nisip,
Răzbunare cătându-mi, aş pedepsi pe cel deja pedepsit. De cine
Să-mi fie milă, dacă nu de păcătosul care s-a rătăcit?
O, Albion, dacă tu te răzbuni, dacă tu vrei să răzbuni nedreptățile ție făcute,
Eşti pentru totdeauna pierdut. Cum aş putea ca să împiedic pe fiii Albionului
Să se răzbune? Sau cum să-i înduplec?

From “Jerusalem”

VENGEANCE

What shall I do? What could I do if I could find these criminals?
I could not dare to take vengeance, for all things are so constructed
And builded by the Divine Hand that the sinner shall always escape;
And he who takes vengeance is alone the criminal of Providence.
If I should dare to lift my finger on a grain of sand,
In way of vengeance, I punish the already punished. Of whom
Should I pity if I pity not the sinner who is gone astray?
O Albion, if thou takest vengeance, if thou revengest thy wrongs,
Thou art for ever lost. What can I do to hinder the sons
Of Albion from taking vengeance, or how shall I them persuade?

CREAȚIE

Trebuie să creez – eu – o lume, sau să mă las robit în lumea altuia.
Nu vreau să judec, să compar. Chemarea mea e să creez.

CREATION

I must create a system, or be enslaved by another man's.
I will not reason compare. My business is to create.

Din „Milton”

TIMP

Fiecare clipită mai scurtă decât pulsația unei artere,
Este egală în timp şi-n valoare cu şase mii de ani.
Fiindcă în clipa aceasta se face munca poetului şi toate marile
Întâmplări ale veacului sunt concepute într-un asemenea timp,
Într-o clipită: cât e pulsația unei artere.

From “Milton”

TIME

Every time less than a pulsation of the artery
Is equal in its period and value to six thousand years.
For in this period the poet’s work is done, and all the great
Events of time start forth and are conceived in such a period
Within a moment: a pulsation of the artery.

SPAŢIU

Fiecare spațiu mai mare decât o globulă roşie din sângele omului
E o viziune şi este creată din ciocanul lui Los
Şi fiecare spațiu mai mic decât o globulă din sângele omului, se deschide
În eternitate, căreia pământul roditor îi este numai o umbră.

SPACE

Every space larger than a red globule of man's blood
Is visionary, and is created by the hammer of Los.
And every space smaller than a globule of man's blood opens
Into eternity, of which the vegetable earth is but a shadow.

Responsabil de carte: Dan Grigorescu, Tehnoredactor: I. Horga Corector: M. Şufaru

Dat la cules: 1.12.57 Bun de tipar 17.05.58 Tiraj 515 ex. Hârtie velină mată de 62 gr.mp. Ft. 54 x 84 16 Coli ed. 2,45 Coli de tipar 7 Ediția 1 Comanda 3847 A. nr. 3677 Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 8 A 1 R.

Tiparul executat sub com. nr. 18 Întreprinderea Poligrafică nr. 4 Calea Şerban Vodă 133, Bucureşti R.P.R.

{1} Citeşte Ohaio.